

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ, RECERCA I CULTURA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2023

Núm. 89

Presidència del Sr. Joan Mascaró i Bosch

Sessió celebrada dia 2 de febrer de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 7221/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures urgents per abordar l'assetjament escolar i la detecció de conductes suïcides en els menors. [1416](#)

2) RGE núm. 9708/22, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca, relativa a educació, salut mental i emocional. [1423](#)

EL SR. PRESIDENT:

Bona tarda, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Sergio Rodríguez sustituye a Jorge Campos.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, gràcies.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

President, Juanma Gómez substitueix Patricia Guasp, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 7221 i 9708/22.

1) Proposició no de llei RGE núm. 7221/22, presentada pel Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures urgents per abordar l'assetjament escolar i la detecció de conductes suïcides en els menors.

Començarem amb el primer debat, la RGE núm. 7221/22, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a mesures urgents per abordar l'assetjament escolar i la direcció de conductes suïcides en els menors. Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president, molt bona tarda a tothom. Vostès tenen aquí una proposició no de llei enregistrada el mes de setembre i el que constata la iniciativa és que proposam actuacions per actuar davant l'assetjament escolar i també davant les situacions de conductes autolítiques que es produeixen especialment en la població infantojuvenil, en els menors de la nostra comunitat autònoma.

Vostès sabran per altres debats i altres proposicions presentades en diferents comissions, a la d'Educació i Cultura, també, però sobretot a la Comissió de Salut, on un dels compromisos i una de les preocupacions del nostre Grup Parlamentari Ciutadans ha estat, evidentment, la transcendència que ha tengut el context de la pandèmia de la COVID-19 i que ha afectat el conjunt de la ciutadania, el conjunt de les famílies i, sobretot, atès el fet d'haver estat tancats durant un període important i no acudir a la socialització habitual en els centres educatius, en el lleure, en les activitats de fora de l'àmbit acadèmic i l'àmbit familiar, com pugui ser el temps lliure dels nins i nines o en l'esport, ha dut, i s'han detectat, tant per les famílies com pels professionals de l'àmbit de la psicologia i de la psiquiatria, però també pels educadors i pels orientadors dels centres educatius, uns canvis de conducta, uns canvis també en el comportament quant als hàbits saludables dels nins i les nines i, en molts de casos, i també vinculat a altres situacions,

com és l'assetjament escolar, el *bullying*, també, això ha induït molt més en aquest conjunt, en aquesta conjuntura, que us comentava abans, a l'augment de conductes autolítiques i, fins i tot, a situacions del suïcidi en els menors.

Aleshores, la iniciativa que nosaltres proposam i que, a més, no és aliena a altres iniciatives, que també hi ha entitats com, per exemple, UNICEF, vinculats també a la seva preocupació en el que suposa altres vies d'assetjament infantojuvenil, com ha estat el tema del *ciberbullying* o el contacte amb les tecnologies de la informació i la comunicació, fa que nosaltres presentem iniciatives en aquest sentit en tres aspectes: un d'aquests és l'actualització i la millora dels protocols i dels recursos que puguin tenir tots els actors a l'àmbit de la intervenció amb els infants i els joves, en aquest cas, també a l'àmbit de la comunitat educativa, per tant, els orientadors, les orientadores escolars i el conjunt de professors i del professorat. Però també els recursos necessaris a l'hora que, un pic que s'hagin detectat aquestes situacions de canvi de la conducta d'assetjament, i que puguin induir també a qualche actuació autolítica per a aquests menors, puguin ser psicòlegs clínics de l'àmbit sanitari, tant a l'Atenció Primària com el reforç que puguin fer amb els programes de vinculació del Servei de Salut, i també dels centres educatius, pugui haver aquesta detecció el més aviat possible i, per tant, la derivació al suport sanitari i al suport sociosanitari per part d'aquests professionals, psicòlegs.

Aleshores, el que demanam és un increment de recursos, no tan sols del personal necessari, per la ràtio que els indicadors ens donen que, evidentment, ha de ser major nombre, tant de bo que fos la ràtio adequada a cada centre, però sí almanco el suport, maldament sigui extern, a aquestes conductes que puguin ser detectades, com he dit abans, pels professionals de l'àmbit educatiu, però també pels professionals de l'àmbit de l'Atenció Primària.

I, per tant, vostès veuran que aquí demanam més suport, tant en qüestió també de recursos, com també de major nombre de les plantilles d'orientadors escolars i també de psicòlegs.

I una reivindicació que entenem que el Parlament ens dona l'oportunitat, a través de la capacitat de proposta i de trasllat de propostes, a través d'instar la resta d'administracions que és que es dugui a terme, per garantir aquesta coordinació, aquesta cooperació, aquesta posada a disposició de les bones pràctiques, un pla nacional de prevenció del suïcidi. Hi ha un pla autonòmic, evidentment, tenim, afortunadament, a la nostra comunitat autònoma, a part de l'elaboració del Pla de salut mental del 2023-2026 -sí no m'equivoc, és així-, a part d'això, i preveure també estratègies de prevenció del suïcidi, crec que és important que de cara a portar les bones pràctiques, les millores, en la coordinació que hi pugui haver entre professionals que hi hagi un pla nacional, no és que hagi d'esta per sobre -ni molt manco- el Pla autonòmic per les competències que tenim pròpies, però sí ajuda a aquesta coordinació i cooperació, però sobretot que aquests plans abordin tots i cadascun dels perfils, especialment els perfils a l'àmbit infantojuvenil.

Vostès veuran que hi ha una iniciativa que aviat es registra per tots els grups que també té suport i va en la línia del

ciberbullying, en línia en la prevenció també d'aquestes conductes de prevenció del suïcidi per part d'UNICEF, a través de la Mesa del pacte per la salut, pels drets de la infància i de les Illes Balears...

EL SR. PRESIDENT:

Hauria d'anar acabant, Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Per la qual cosa, d'aquests quatre punts els demanam des del nostre grup parlamentari el seu suport. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. El Grup Popular ha presentat unes esmenes, per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president. Nosaltres hem presentat esmenes a diferents punts. Hem de dir que estam d'acord amb aquesta iniciativa. També hem de dir que, just després que es presentàs aquesta iniciativa, poc després, nosaltres havíem fet una interpel·lació al conseller i vàrem fer una moció i hi ha tota una sèrie de punts de la moció, que es varen votar a favor, que ja estan aprovats i van en aquest sentit, i són molt semblants a coses que estan aquí, en aquesta PNL que avui veiem.

I nosaltres, d'aquests dos punts que han presentat aquí, sobretot al que està reflectit..., és la nova redacció del punt 2, és el que es va aprovar ja en el Parlament de les Illes Balears en el Ple que dic, quan es va aprovar la moció.

Proposam afegir un nou punt, que "el Parlament de les Illes Balears insta la Conselleria d'Educació, de Salut, a col·laborar i coordinar accions conjuntes". Nosaltres creiem que és imprescindible, després veurem una altra PNL que també en parla, la col·laboració de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Salut. Ara, en aquest moment, no és viable, es diu que es fa, però realment en els centres ens diuen que no és viable: que no hi ha hores, que no hi ha temps, que els professors tenen tal quantitat de burocràcia, de cursos als quals assistir, que, al final, aquesta col·laboració amb la Conselleria de Sanitat no s'arriba a fer efectiva.

Però que sí que tots, fins i tots, tots els portaveus d'aquesta comissió, els portaveus de Serveis Socials, que varen acudir a unes jornades que hi va haver el mes d'octubre, fetes per UNICEF, tots els professionals que varen venir a aquestes jornades de salut mental i adolescència, deien que feia falta molta més col·laboració i molts més recursos, per fer mesures de prevenció contra el suïcidi i poder actuar adequadament per detectar el més aviat possible qualsevol problema de salut mental de l'alumnat, incloent les addiccions, amb especial atenció, evidentment, a l'època de l'adolescència.

Per això nosaltres proposam afegir aquest punt, que se'n van parlar molt en aquestes jornades com dic.

En el segon punt, bàsicament nosaltres estam d'acord, és un canvi de redacció. He vist que també hi ha un altre partit polític, MÉS per Mallorca, també ha proposat una altra redacció del punt 2. Nosaltres també, vull dir, la idea..., estariem d'acord en fer una compilació de la redacció que considerem entre tots més adequada, però nosaltres hem posat aquesta, perquè vinculàvem també revisar el compliment efectiu i l'eficàcia del protocol, que ja tenim existent ara, de prevenció, atenció i intervenció de l'assetjament i fer-ho, evidentment, de la mà de l'Institut per a la Convivència i l'Exit Escolar, el Convivèxit. Creiem, que és necessari.

Sí que és vera que podem aprovar les PNL que facin falta, les mocions que facin falta, els punts que facin falta, però al final, s'han de posar els recursos necessaris i és fonamental perquè tots els que... ara d'aquí no res s'acabarà l'activitat parlamentària, es dissoldrà el Parlament, i si ho miràssim, veuríem que hi ha moltes proposicions no de llei que hem vist en aquesta mateixa Comissió d'Educació, del 2019, 2020, 2021, que s'han aprovades, que tots ens anam molt contents, però no s'arriben a executar.

Per tant, crec que avui és un dia bo per dir-ho, perquè tant en aquesta proposta que es presenta avui aquí, com a una altra proposta, vénen de moltes altres, podríem dir d'un fracàs d'unes polítiques que no han arribat a resoldre un problema que tenim que és creixent, perquè com ens explicàvem les persones que són a Psiquiatria de Son Espases, la quantitat d'ingressos que hi ha de salut mental havia crescut, si no vaig equivocada, crec que era més d'un 30%. Per tant, qualche cosa fem malament i entre tots hi hem de posar solució.

Per tant, creiem que aquesta PNL s'ha d'aprovar, després s'han de posar els recursos necessaris perquè aquestes mesures es posin en marxa el més aviat possible, i no tenim cap problema a modificar qualsevol dels punts que nosaltres proposam aquí, perquè entre tots es voti avui per unanimitat.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Igualment, el Grup MÉS per Mallorca també ha presentat una esmena i per a la seva defensa té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí, gràcies president. Bé, les esmenes que presentam totes van en el mateix sentit, que és incorporar els estudis superiors també al redactat de la proposició no de llei, incorporar els estudis, tant a la UIB com a qualsevol altre espai o centre que es donin estudis superiors, incorporar-los a aquesta proposta.

Les esmenes vénen donades de la necessitat que els joves, els estudiants, la gent que a dia d'avui és als centres educatius que ens fan arribar la preocupació i ens fan arribar la necessitat que també als centres d'estudis superiors hi hagi aquests protocols i hi hagi aquests professionals que es dediquin a donar suport als estudiants en aquest cas.

És una qüestió preocupant, com dic, és imprescindible el suport a la infància, a l'adolescència i a la joventut en aquest sentit.

Nosaltres creiem que la conselleria a dia d'avui sí que actua, hi ha protocols i sí que es fa feina, però podria ser una feina més intensa. Vull dir, jo crec que és de lloar la feina que s'ha fet aquests darrers anys, però podria ser una feina més intensa.

Per això plantejam les esmenes, per acabar de fer rodó i perquè tot el sistema educatiu, també els estudis superiors entrin dins aquests protocols i creiem que la feina a fer no ve només de la COVID, la COVID ha influït, evidentment, però no ve només de la COVID; és la feblesa..., és a dir, així com està plantejada a dia d'avui també la societat, i així com els mitjans de comunicació, les xarxes socials, condueixen moltes vegades que hi pugui haver problemes d'aquestes característiques, que s'han de plantejar, s'han de posar damunt la taula, no s'han d'amagar i s'han d'afrontar, i per afrontar-los hem de donar suport, com se suposa, des de les administracions públiques, a l'alumnat i a l'alumnat se li dóna suport amb mitjans sobretot, amb bons protocols, amb bons professionals i amb mitjans.

Per això plantejam aquestes esmenes. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Mas. Ara en torn de fixació de posicions pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I CAMACHO:

Sí, gracias. Bueno, nosotras no quitamos ni una coma de lo que ha dicho el Sr. Gómez, la verdad es que tiene absolutamente toda la razón en la exposición que ha dicho y en todo el contenido de la iniciativa, en todo lo que hemos podido leer aquí.

Sin embargo, en algunas cuestiones vamos a tener que votar que no, pero no porque no estemos de acuerdo en el planteamiento y en la necesidad de la salud mental, que es evidente que si la salud mental ha sido un tema que se ha puesto sobre la mesa, no sólo ha sido por el COVID, que también, sino porque ha habido unos gobiernos, tanto a nivel nacional como a nivel autonómico, que han tratado este tema con la importancia que requiere y lo han puesto en la opinión pública con más ahínco que nunca, con más recursos que nunca y se ha tenido en cuenta más que nunca, la necesidad de la salud mental, tanto para el presente como para el futuro de la sociedad.

Entonces, es evidente que nosotras estamos absolutamente a favor de una sanidad..., de la salud mental, además de la salud mental pública, gratuita y accesible a todo el mundo.

Sin embargo, de los 5 puntos que plantea, nosotras vamos a votar que sí a los que consideramos más importantes, que es al aumento de los recursos de personal en los centros, que es el punto 3 y el punto 4, incrementar las plantillas de profesionales

e incrementar la plantilla de psicólogos clínicos en este Plan de salud mental.

A lo que no vamos a poder votar a favor, es a los puntos 1, 2 y 5, porque, tal y como ha dicho el Sr. Gómez, existe un plan de carácter autonómico, que en marzo se aprobó, que se extiende del 2023 al 2029, que ya se hizo una presentación entre todas las administraciones insulares, también en las municipales, del tercer sector, y que es un plan integral que pretende actuar desde todas las perspectivas sociales, tanto sociolaboral como educativa. Pero es que además existe ya un plan de acción nacional, que llevaba 100 millones de euros y que abarcaba el plazo del 2021 a 2024, el Plan de acción de salud mental y COVID-19, que aportó unos 16 millones de euros a las autonomías y se gastó en el primer año, en el 2022, si no recuerdo mal, la cifra, más de 20 millones de euros en esto de formación, y además un teléfono 24 horas de ayuda a la conducta suicida.

Por lo tanto, teniendo el marco tanto nacional como el marco autonómico, nosotras consideramos que no tenemos que plantear otro marco distinto, ni otra herramienta distinta, más que, evidentemente, tal y como aprobamos en el punto 3 y 4, reforzar lo que ya existe, teniendo en cuenta que su iniciativa es muy oportuna, válida y que secundamos prácticamente la necesidad que ha advertido el Sr. Gómez.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Santiago. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Como ustedes recordarán, este mismo martes preguntamos a la consellera de Sanidad sobre este tema, que evidentemente a todos nos preocupa.

Independientemente de que acepte o no el ponente las enmiendas propuestas, nosotros consideramos que las enmiendas propuestas mejoran el texto y lo circunscriben adecuadamente. Aun así y todo, tanto si es que acepta alguna de estas enmiendas como que no, nosotros lo votaremos a favor.

Evidentemente es un problema de presupuestos, de dotación, de poner el número suficiente de profesionales, no solo se trata de protocolos, sino que en los colegios tiene que haber no solo la formación sino los gabinetes de orientación adecuados que poseen muchos colegios para atender a estos problemas.

También nos parece adecuado lo que ha aportado MÉS en sus enmiendas, en el sentido de ampliar el campo que pueda tratar todo este problema, no solo de las conductas suicidas, la autolesión y todo el problema de salud mental, que, en parte, pues viene, por supuesto, derivado de la pandemia en este sentido. Pero ya digo, tanto de una forma como de otra, nosotros la votaremos a favor. Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pel Grup Parlamentari El Pi té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, molt bona tarda. Vull dir que nosaltres ja d'entrada demanem votació separada perquè estam a favor de tots els punts, però ens absteníem al punt 5, en aquest d'elaborar o instar el Govern central en l'elaboració d'un pla nacional de prevenció del suïcidi. Nosaltres creiem en la independència i la competència de la nostra autonomia i, per això, creiem que el nostre pla autonòmic és suficient i creiem que és cap aquí cap on hem d'intentar tirar.

D'altra banda, permeti'm que recordi, perquè és un mandat que té aquest parlament a diferents iniciatives que ha presentat el Grup Parlamentari El Pi i que, a més a més, es varen aprovar en comissió i per unanimitat, una d'aquestes, l'1 de desembre del 2021, és a dir, ha passat més d'un any i escacs, que té a veure amb la salut mental on instàvem, per una banda, a augmentar el pressupost destinat a salut mental per implementar de forma efectiva el Pla estratègic de salut mental. També impulsar el pla oficial de suport psicològic dirigit al personal sanitari i també incrementar les plantilles d'especialistes en psicologia clínica als centres d'atenció primària per donar un servei d'atenció psicològica de qualitat als ciutadans.

Vàrem tenir una gran alegria, vàrem estar molt agraïts de l'aprovació per unanimitat a aquesta comissió, però la veritat és que la realitat és molt tossuda i les coses, efectivament, no han canviat.

Per altra banda, també el mateix dia es va aprovar per unanimitat una proposició no de llei d'aquest grup parlamentari que lluitava contra l'augment del trastorn de conducta alimentària entre els joves i els adolescents, és un dels símptomes o una de les conseqüències que els joves tenen quan no hi ha una salut mental forta o quan tenen problemes d'autoestima, entre d'altres. Vostès ho saben.

A aquesta proposició no de llei, recordam una vegada més, aprovada per unanimitat, i que tampoc no hi hem vist millores efectives en el dia a dia, hi ha impulsar campanyes informatives de sensibilització i prevenció de trastorns de conducta alimentària, també dissenyar protocols d'actuació, també dotar els hospitals d'unitats per al trastorn de conducta alimentària amb els especialistes necessaris i, per altra banda també, dotar els centres d'atenció primària també amb aquell personal necessari especialista per poder dur a termini aquesta tasca.

Ja per acabar, fer una feina de coordinació, gran paraula la coordinació, entre els sectors sanitaris, publicitaris, tèxtils, tercer sector, comunitat educativa i associacions per tal d'arribar a acords que permetin lluitar contra aquesta malaltia. Hem presentat esmenes als pressuposts, alguna s'ha aprovada, com els 500.000 euros per implementar la salut mental, i d'altra que hi tenia a veure, va ser polèmica en el seu moment, la creació del psicòleg escolar en els centres educatius per

proporcionar atenció psicològica als alumnes i docents que ho necessitin.

Aquestes són les iniciatives, entre moltes altres, que ha presentat aquest grup parlamentari. Nosaltres celebrem, una vegada més, aquesta aprovació per unanimitat, però també reclamam que se'n faci un compliment.

Vull dir això, una vegada més demanem votació separada, Sr. Gómez, i al punt 5 ens absteníem i a la resta hi votàrem que sí.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, i bon dia a tothom. Nosaltres també estam a favor d'aquesta iniciativa, també amb l'excepció del darrer punt que votarem en contra bàsicament pel que vostè ha dit, Sr. Gómez, que ja existeixi un pla autonòmic.

Crec que és molt important, evidentment, que debatem sobre aquesta qüestió, sobretot que hi fiquem més recursos per resoldre els creixents problemes de salut mental, però també crec que caldria anar una mica més enllà i analitzar per què arribem a aquest punt en realitat. I sota la meua mirada crec que tenim un sistema realment que no funciona en el qual impera un individualista brutal, una competitivitat salvatge, un materialisme que sembla que la felicitat només te pot venir donada si pots comprar o pots tenir, bàsicament és un model de vida que genera molta incertesa i angoixa. I, és clar, cal ensenyar a gestionar les emocions, no només als nostres joves, als nostres adults també, perquè, de fet, crec que molts dels problemes que hi ha d'assetjament escolar vénen precisament per aquestes qüestions de mancances de gestió d'emocions per part dels que abusen.

Pel que fa a les esmenes que s'han presentat, nosaltres les veiem bé, Sr. Gómez, vull dir, tant si les accepta com si no, té el nostre suport, amb excepció del darrer punt.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Pel Grup Parlamentari Socialista ara té la paraula el Sr. Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Moltes gràcies. Bé, nosaltres consideram que la iniciativa, crec que ja s'ha dit aquí, la iniciativa és positiva, la iniciativa proposa una actuació en un camp que crec que és importantíssim, la salut mental, ha estat... no sé si dir el gran descobriment, però, bé, la pandèmia l'ha posada sobre la taula i ha posat sobre la taula tota una sèrie d'elements i tota una sèrie de mancances que tenim al sistema educatiu i a la resta de

sistemes, perquè crec que la salut mental a poc a poc, durant molt de temps ha estat la germana petita en tots els plans, però ara es troba a l'avantguarda. De fet, crec que per part del Govern es fa feina en salut mental, la prova és que s'ha aprovat el Pla de salut mental. I crec que també ja fa molt de temps que per part del Govern s'ha posat fil a l'agulla en el tema del suïcidi, es troba en marxa l'Observatori del Suïcidi.

Per tant, crec que tot el que fa a protocols d'actuació i a prevenció, la coordinació entre la Conselleria de Salut i la Conselleria d'Educació és imprescindible, per això tenim Convivèxit, que crec que fa una feina més que loable respecte de tots els plantejaments que es fan aquí. Per una banda, si entrem a la pàgina de Convivèxit, veiem que hi ha el protocol d'actuació davant del risc autolític, crec que és un protocol molt important i que s'aplica a tots els centres, i, per una altra banda, tenim una guia d'abordatge de la conducta suïcida que, segons la pàgina web que he consultat avui, està actualitzada a data 29 de març de 2021.

Per tant, també té una actualització prou recent i, per tant, crec que aquesta actualització que es demana als punts 1 i 2 nosaltres, en principi, votariem en contra perquè és una cosa, primer, que consideram que s'ha de fer directament per Convivèxit i en funció de les necessitats i, per una altra banda, té una vigència prou recent.

Respecte dels punts 3 i 4, que és la necessitat de més professionals, no ho dubtam, crec que és important. Per part del Govern s'hi fa feina, crec que Educació en aquests darrers anys ha ampliat les plantilles d'orientadors des que n'hi havia únicament a centres de secundària, ara gairebé tots els centres de primària comencen a tenir orientadors o a temps complet o a través de l'EOEP a través de temps parcials.

I també hi ha un element molt important que també ajuda, perquè són elements que també ajuden, és la implantació d'altres professionals que treballen amb les famílies, com són els PTSC per poder avançar en la relació entre les famílies i poder guiar en aquest sentit.

Després, també a la PNL es parla de l'assetjament escolar, del *bullying* i del *ciberbullying*, també he de dir que es fa un plantejament important i una formació.

I amb això arribariem al punt 5, que és el Pla nacional, jo crec que ja s'ha dit aquí; si tenim una salut que es té la competència a la comunitat autònoma i tenim plans autonòmics de prevenció del suïcidi, crec que és important deixar-los així. Per tant, nosaltres votariem també en contra.

I respecte de les esmenes que s'han presentat per part del Partit Popular, l'esmena que insta el tema de la formació, nosaltres la votariem en contra, perquè al final nosaltres plantejam la formació..., jo crec que s'ha de plantejar -i és com està plantejada ara-, la formació parteix dels propis centres, perquè els centres són els que han de dir quina formació necessiten. També he de dir que hi ha formació a través de Convivèxit de detecció i intervenció d'assetjament, que és el que es demana aquí. I, per tant, nosaltres votariem en contra.

L'esmena que sí que votariem a favor és la que es presenta per part de MÉS Mallorca, d'addició d'un punt, que és l'esmena RGE núm. 12018/22, que és la de suport a la comunitat universitària; crec que es desenvolupa, per part de la Universitat, tota una sèrie d'estudis i d'anàlisis per investigar com afecta la salut mental...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Casanova hauria d'anar acabant.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

... els universitaris i, per tant, crec que hauríem de seguir per aquest camí.

Res més. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Se'ls ha repartit..., hi ha hagut un problema amb l'enviament de la documentació...

(Pausa)

D'acord, faré una breu explicació del que ha passat. Semblava que no s'havia enviat la documentació conforme per poder elaborar el debat, amb tres esmenes de MÉS per Mallorca, i finalment no ha estat així, sinó que hi ha hagut dues esmenes que s'havien retirat i es manté viva una de les tres esmenes... Ah, tres més una...

(Remor de veus)

..., ah, d'acord, d'acord. En resum, es conserva per al debat l'esmena registrada, l'esmena RGE núm. 12018, i, si ho troben, farem un recés de cinc minuts per poder mirar tota la documentació respecte d'això, i continuarem amb el debat.

(Pausa)

EL SR. PRESIDENT:

Així, idò, aclarir com tenim la situació. Es mantenen les dues esmenes del Partit Popular i l'esmena de MÉS per Mallorca 12018, i procedeix ara...

Sí, Sr. Mas?

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí... Si puc fer amb un minut, una explicació, i demanar disculpes.

EL SR. PRESIDENT:

Au idò.

EL SR. MAS I TUGORES:

El primer de tot... -permeti'm president-, el primer de tot vull demanar disculpes a la comissió, al lletrat i al personal de

la casa, això és una PNL del mes de novembre, que es va ajornar abans de Nadal la seva discussió, i la veritat, no..., ja m'havien fuit del cap aquestes tres esmenes que, al final, vàrem retirar i vàrem resumir en la d'addicció que hi ha plantejada, que és la que ha quedat, que si us hi fixau és un resum de les altres tres i el que fem és afegir els estudis superiors.

Demana disculpes a tothom, i feta l'explicació.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, beníssim, Sr. Mas. Per tant, ara seria el torn del grup proponent.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Sí, gràcies, president. M'ha quedat clar, tot i que de totes maneres sí que li agraesc, Sr. Mas, la seva intervenció i la seva voluntat, perquè vostè ha donat una explicació que dins els grups del pacte el que fa és reforçar la nostra intenció, la nostra proposició no de llei, la qual cosa li he d'agrair.

I, malgrat això sigui una proposició no de llei que parla adreçada específicament a menors, com hem dit abans, no hi ha cap perfil aliè a la situació que hi ha, no, evidentment, d'assetjament escolar, però sí de conductes suïcides, que no és aliena a la comunitat universitària.

Per tant, jo ja li dic que el nostre grup parlamentari, tot i que no va en la línia del tema d'estudiants universitaris el tema de menors, sí hi va la intenció, la bona intenció, del que ha de ser aquesta actuació, que ara explicaré els motius de rebutjar algunes i demanar que es replantegin el seu vot en contra, que han manifestat explícitament a alguns punts.

Per tant, nosaltres acceptam, si a tothom li sembla bé, la seva esmena d'addicció per al tema de la Universitat de les Illes Balears.

Li dic, Sra. Durán, que nosaltres també li acceptam la d'addicció de la qual vostè parla, i sí que entenem que serà una millora en el punt número 2. Nosaltres sempre hem suportat que es parli de recursos i que es parli de dotar, evidentment, no hi estariem d'acord si hagués plantejat una quantia, perquè hem passat per un debat de pressuposts, però sí i sobretot perquè vostè vincula dos serveis autonòmics que hi són presents i, per tant, millora el text. Per tant, ja li dic que per part nostra acceptam les esmenes.

Quant a les intervencions que s'han fet. Si vostès ho tornen llegir, el que nosaltres instam aquí no és a crear protocols nous, ni plans nous, sinó a reforçar i millorar els existents. Per tant, dir que ja hi ha plans en marxa, nosaltres no ho hem negat de cap de les maneres, Sra. Santiago, el que sí hem dit és que, del que hi ha, i atès que -li citaré dades recents, detectades per professionals, diferents actors, diferents àmbits-: "Salut atén a Balears a prop de 20 intents de suïcidi de casos d'autolesions", 7 de desembre de 2020. La meitat de les denúncies presentades d'agressions sexuals a menors, la qual cosa (...), també, està passant i moltes no es poden diagnosticar perquè no identifiquen clarament si ha estat assetjament o no, per això

allò de revisar protocols, donar més recursos i això dels psicòlegs clínics.

"L'assetjament escolar a Balears, augment dels casos atesos pel policia tutor", parlem dels policies tutors que van als centres. La notícia és de desembre d'enguany. "Les temptatives de suïcidi de nins i nines segueixen a nivells màxims a les Illes Balears", 1 de gener del 2023, on es diu que el percentatge entre (...) i el 30% d'augment de temptatives són entre infantojuvenils.

Això és el que du la línia de la nostra iniciativa i no qüestionam els plans que hi ha en marxa i, de fet, hem donat suport, hi ha hagut la compareixença del doctor Lafau aquí, hi ha hagut unes jornades parlamentàries amb UNICEF on hem participat els diputats i diputades i una proposició no de llei, i el que fa això és demanar precisament més recursos, la revisió dels protocols, que sabem que és una qüestió continua, però el que fem és instar, nosaltres, les institucions a fer-ho, per la qual cosa no entenc els inconvenients que puguin fer vostès per donar-hi suport.

Quan a alguns grups que no estiguin d'acord que hi hagi un pla nacional, ho puc entendre, no els ho qüestionaré, i he dit abans que hi ha un pla autonòmic, però la cooperació, la coordinació interinstitucional, així com la demanem d'entre les institucions pròpies de les Illes, entenem que hi ha l'empara també d'un altre... no un paraigües, sinó d'un altre àmbit amb recursos on s'impliquen els diferents ministeris, que entenem que si hi ha un pla estatal millorarà no només a aquesta comunitat autònoma, sinó a la resta de comunitats autònomes, la qual cosa no és una qüestió competencial, simplement afegir-hi a més recursos, més coordinació, més experts, més professionals jo crec que es millora a la nostra comunitat autònoma. Per això és el punt 5.

Per la qual cosa els deman que vostès es replantegin el vot en contra, perquè entenem que és una iniciativa que molts d'actors estaran d'acord que avui les posem en marxa, no vincula una qüestió immediata de pressuposts ni de terminis, el que diu és instar aquesta revisió i actualització de protocols. És ver que demana més recursos, però és que la mateixa consellera de Salut ha reconegut que són insuficients, la consellera d'Afers Socials i Esports ha reconegut que els recursos sociosanitaris en matèria de personal són insuficients. Per això instam que s'incrementin, no està dient..., -sí, però vostès han manifestat el vot en contra de punts on es demana això-, per la qual cosa els insistesc, els deman que es replantegin el vot en contra per donar suport als punts.

I ho torn dir, i malgrat hagi retirat vostè aquestes esmenes, Sr. Mas, la reflexió que vostè ha fet per defensar-les crec que és vigent i, per tant, li agraesc la seva intervenció, res a disculpar ni molt manco, (...) de confusió que hi pugui haver als texts, però res més. Jo entenc la seva intervenció com un suport a la..., és ver que vostè parla de diferents etapes, hi estam d'acord, però parla d'estudiants, nosaltres anam als menors perquè aquesta va adreçada a la preocupació de famílies i d'aquests professionals que li he dit amb aquestes dades, que és major i més risc aquest en aquests menors la situació d'assetjaments i altra part de conducta suïcidi.

I vull fer una reflexió quan es diu “ja s’està fent”,...

EL SR. PRESIDENT:

Ha d’anar acabant, Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

... ja s’està fent, les dades són les que són i els professors els que demanen que no se’ls carregui de funcions, que tal volta altres experts els han de donar suport. Parlàvem de psicòlegs i d’orientadors escolars, com hem parlat altres vegades també d’orientació i suport a necessitats especials en què també vostès saben que els recursos són insuficients.

Moltes gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Així, per resumir la seva intervenció quant a les esmenes, accepta la de MÉS per Mallorca..., no és ver?...

(Se sent de fons el Sr. Gómez i Gordiola de manera intel·ligible)

... i respecte de les del Partit Popular?, la de..., perdó?, les dues, tant, la de modificació del segon punt, com la d’addició d’un nou punt.

Cap grup no ha demanat votació separada. Podem ajuntar les...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

..., sí... del punt 5. Podem fer votació... Farem punt per punt...

(Remor de veus)

D’acord. Passarem a votar el primer punt.

Vots a favor?

EL SR. SECRETARI:

7 vots a favor.

EL SR. PRESIDENT:

Vots en contra?

EL SR. SECRETARI:

6 vots en contra.

EL SR. PRESIDENT:

Abstencions? No n’hi ha.

Votació del segon punt.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

La Sra. Santiago crec que no ha votat o no l’he vista, si pot tornar-la repetir, per favor?

EL SR. PRESIDENT:

Sí. Repetim la votació del segon punt.

Vots a favor?

Vots en contra?

EL SR. SECRETARI:

7 a favor, 6 en contra.

EL SR. PRESIDENT:

S’aprova aquest punt.

Votació del tercer punt.

Vots a favor?

EL SR. SECRETARI:

13 vots a favor, unanimitat.

EL SR. PRESIDENT:

Unanimitat.

Vots a favor del punt 4?

EL SR. SECRETARI:

13 vots a favor, unanimitat.

EL SR. PRESIDENT:

Vots a favor del punt 5?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

Són 2 vots a favor, 7 en contra, 4 abstencions, si no m’he equivocat...

EL SR. PRESIDENT:

D’acord. Ara, com a sisè punt votarem l’esmena del Partit Popular 12014.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

Són 7 vots a favor, 6 en contra, cap abstenció.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, s'aprova aquest punt també.

I com a setè punt votarem l'esmena de MÉS per Mallorca 12018.

Vots a favor?

EL SR. SECRETARI:

13 vots a favor, unanimitat.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. Per tant, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 7221/22.

2) Proposició no de llei RGE núm. 9708/22, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca, relativa a educació, salut mental i emocional.

Passarem ara al següent debat, on no hi ha esmenes, de la Proposició no de llei RGE núm. 9708/22, dels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca.

(Remor de veus)

Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Moltes gràcies, president. Bé, seguim parlant de salut mental. Jo crec que avui hem fet un monogràfic de salut mental als centres educatius. Nosaltres varem plantejar aquesta PNL més que de salut mental... de salut mental, però també de salut emocional, i tal com està redactada aquesta PNL, el sentit de la PNL era l'atenció específica a la salut mental d'aquell alumnat que té una fragilitat relacional, dins dels centres hi ha alumnat que té una facilitat relacional, de socialització, però també hi ha uns alumnes que, a causa d'una sèrie de síndromes tenen una fragilitat relacional.

Per tant, tots els problemes derivats de manca de relació o de trencament de relació física o directa que hi va haver durant els mesos de confinament i de pandèmia van incidir moltíssim, especialment sobre aquests alumnes que tenen aquesta fragilitat relacional, són alumnes que qualsevol cosa, com són els TOC, els Asperger els afecta moltíssim i, per tant, la gestió de l'estrès d'aquests alumnes s'ha de fer de manera específica.

Per això nosaltres hem plantejat aquesta proposició, que va en el sentit també de seguir treballant conjuntament entre la

Conselleria d'Educació i la Conselleria de Salut, perquè al final aquesta fragilitat relacional és derivada d'un problema que també afecta salut, però també va referida al treball de la gestió d'emocions; és a dir, ja hem portat aquí més d'una vegada proposicions no de llei referides a educació emocional. Crec que en els centres s'ha posat de manifest que l'educació és molt més que la transmissió de continguts, va molt més enllà de la transmissió de continguts, sinó que també va d'emocions i va de saber gestionar determinades circumstàncies.

Per tant, nosaltres el que hem plantejat des d'un primer moment és la resposta conjunta específica per a aquests alumnes o per a aquest grup d'alumnes en el que denominam fragilitat relacional. Posam aquest nom perquè no sols és una síndrome, sinó que són diverses síndromes que tenen aquest plus.

Després, també crec que és important avançar en la formació, a crear pautes d'actuació específica, però també -ja ho he dit abans- crec que la formació que es demana no podem fer formació genèrica, no podem demanar formació genèrica a tots els professors, perquè aquí és molt fàcil dir que es formen els professors en, però els professors no poden estar formats en tot. Per tant, crec que és molt més sensat que, des dels plans de formació de professorat, siguin els centres que diguin, nosaltres per les nostres característiques, per les característiques de l'alumnat que atenem, necessitem formació específica en atenció a la fragilitat emocional.

I finalment, avançar en aquest programa de fragilitat emocional i en educació emocional dintre dels centres. Per tant, plantejam aquesta PNL perquè és salut mental específica per a aquells alumnes de fragilitat relacional i emocional, per poder avançar en la millora, en l'autocura i el control d'emocions, gestió de l'estrès, etc., que al final millora els resultats acadèmics perquè són alumnes que controlen més les seves emocions i poden gestionar millor les seves emocions.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Casanova. També per a la seva defensa, pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula la Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I CAMACHO:

Gracias, presidente. Bueno, lo ha explicado muy bien el compañero, creo que es interesante resaltar la importancia de la salud mental en el contexto socioeconómico en el que estamos actualmente, después de dos graves crisis económicas: una por los bancos y todo lo que sabemos, y otra ocasionada por una crisis sanitaria que trajo, que desencadenó pues una crisis económica que se ha resentido por todas las edades y que puede traer consecuencias de fragilidad emocional a pequeños y a personas también mayores.

Es importante resaltar, primero, que los gobiernos, tanto estatal como autonómico, han sabido estar en el momento oportuno y atajar las cuestiones que afligían, digamos, a la sociedad en el momento adecuado. Hay que tener en cuenta que

este gobierno, tanto autonómico como el estatal, ha puesto en el debate público la importancia de la salud mental a través de planes dotándolos con dinero. Más que nunca en la historia se habla de salud mental, también porque hace falta, pero principalmente porque las instituciones y las administraciones han asumido la carga de la salud mental como una responsabilidad de las propias instituciones; porque en muchas ocasiones que la gente no pueda dormir o que la gente sufra de una ansiedad generalizada viene de condiciones socioeconómicas desfavorables. No es lo mismo una persona que tenga todas las condiciones materiales cubiertas, puede también tener fragilidad emocional, por supuesto, pero también se ve que los mayores casos de ansiedad vienen provocados por la falta de vivienda o por una inseguridad laboral o por qué no se tienen las condiciones materiales adecuadas para darle a tus hijos lo que necesitan o porque los niños no tienen suficiente tiempo para pasar con los padres.

En fin, todo, la salud mental es no solamente algo que nace espontáneamente sino también consecuencias de políticas públicas pues desfavorables o que no están aportando la felicidad a toda la sociedad.

Entonces, por responsabilidad social, porque la salud mental tiene que ser algo democrático, y cuando digo democrático es que tiene que alcanzar a todas las personas desde todos los ámbitos, también desde el ámbito educativo, como planteamos aquí en esta iniciativa, y que va acorde con el Plan de salud mental del 2023 al 2029, que se aprobó en marzo de este año por el Govern.

Este plan integral que va desde..., que permea, por el cual todas las formaciones y todos los protocolos permean en todas las capas sociales, digamos, a través de protocolos sociosanitarios, sociolaborales y también educativos.

Por eso pedimos pues que continúe ese trabajo conjunto entre Salud y Educación y Servicios Sociales, que se coordine, que sigan coordinándose los servicios de salud con la atención a la diversidad y el Plan Convivèxit que se hace en las aulas, y que tiene mucho éxito y que aporta mucho bien a los alumnos y alumnas, y también, bueno, pues estos programas de formación al profesorado y a los educadores sobre todo para reforzar este plan de salud mental y, como digo, democratizar la salud mental como algo accesible, gratuito y que lo integran todos los ámbitos sociales.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Santiago. Pel Grup MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, president. Bé, al marge del que ja han dit els companys i que és cert que, i ja ho hem dit altres vegades, de la importància de posar la salut mental damunt la taula i que sigui una cosa que deixi o no sigui o de cada vegada sigui menys tabú, i que en puguem parlar obertament i que el fet de poder-ne parlar obertament faci que es posin mitjans i hi hagi

coordinació entre administracions públiques a l'hora d'afrontar el problema.

Abans no ho he fet, i crec que és important, posar en valor la feina que fa Convivèxit a la Conselleria d'Educació i als centres educatius. Els centres educatius saben que tenen una eina importantíssima, que és Convivèxit, i la utilitzen, la utilitzen molt, i des de fa uns anys cap aquí la veritat és que aquesta feina, que s'ha posat en valor, ha estat reconeguda per part de l'administració i ha reforçat moltíssim el serveix de Convivèxit. La veritat és que tant els equips directius com els equips docents tenen molt present a l'hora d'afrontar segons quines situacions que tenen l'eina de Convivèxit a la seva disposició, i això és important.

El que hem dit, parlem-ne obertament, com deia la Sra. Santiago, democratitzem la salut mental i parlem-ne d'una forma oberta, que serà l'única manera que els joves, la gent més jove, ho entengui, ho vegi i ho afronti, perquè si no la cosa queda..., va congriant i de vegades després és tard.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Mas. Torn de fixació de posicions, pel Grup Popular té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, president. A veure, jo rere qualque intervenció, que quan acabi la intervenció pens que aquesta intervenció hagués pogut servir per a qualsevol tema que s'hagués parlat avui aquí, perquè no es dóna ni una dada concreta, ni una; ni s'ha parlat de la problemàtica que sí parla aquesta PNL o sí ens ha explicat perfectament el portaveu del Partit Socialista, jo he de dir un parell de coses.

Primer de tot, avui s'ha parlat aquí, avui horabaixa, que a Espanya, a l'Estat, el Sr. Sánchez, ha aprovat l'Estratègia de salut mental i que s'han aprovat 100 milions d'euros. Molt bé, estam molt contents, 100 milions d'euros per a dos anys i per dividir amb totes les comunitats autònomes. És suficient això?

Després parlem aquí de la fragilitat relacional. Estam d'acord, Sr. Casanova, de fet li donarem suport a aquesta proposició no de llei, nosaltres hi votarem a favor, ara bé, hem de posar tots els recursos que facin falta perquè un nin, que vostè diu aquí que té un TOC o, per exemple, un Asperger, no..., un nin, casos reals, amb Asperger no ha pogut tenir accés ni un pic a l'any 2022 a una visita a un psicòleg, ni un pic, zero, zero, i ha tengut accés una vegada, a l'any 2022, a una hora amb un psiquiatre, un Asperger. Com vostè sap, nins que tenen problemes greus, alguns que fins i tot han tengut intents de suïcidi, han vist un pic el psiquiatra -veig que a la Sra. Gloria Santiago no li interessa aquest tema-, però un pic en un any, el 2022, i si no fos perquè els pares han hagut de desembutxacar 70 euros cada quinze dies per anar a un psicòleg, no hagués vist en un any un psicòleg. Parlem d'això.

De la mateixa manera, però, jo rep cridades de mares que tenen filles amb trastorns de conductes alimentàries, que estan

molt preocupades quan la seva filla té una crisi i no hi ha ni un sol llit a l'hospital de dia de l'IBSMIA, molt preocupades, perquè hi ha hagut un increment.

Vostès poden dir que hi ha hagut un increment de recursos, nosaltres no ho qüestionam, per això votarem a favor d'aquesta proposta, però hi ha hagut un increment de casos. I els recursos s'han d'augmentar i han tengut més doblers que mai.

Per tant, ara, en aquest moment, i si la Sra. Santiago hagués vingut a aquestes jornades de salut mental, hagués vist el que deien els psiquiatres i hagués vist el que deien els psicòlegs, que tracten precisament trastorns de conducta, deien que faltaven molts més recursos, perquè els casos s'haurien multiplicat per tres, per tres.

I quan fem aquests discursos buits, la retòrica buida ho aguanta tot, ja dic, aquest discurs és estupend per parlar..., m'és, igual de l'*Amor de les tres taronges* o del clima, perquè el capitalisme té la culpa de tot i sempre s'empra el mateix discurs, es té assimilat i s'amolla en qualsevol cas, però és que parlam de qüestions molt serioses; parlam de què les autolesions a Balears han augmentat, som la comunitat autònoma allà on han augmentat més les autolesions.

Per tant, s'ha de fer una dotació de recursos molt més superior a la que s'ha fet fins ara. Hi ha molt més camí per fer. Per això, nosaltres votarem a favor a "continuar el treball iniciat", perfecte, "continuar treball iniciat", però és vera que no estam bé, perquè sembla ser que amb el Govern del Sr. Sánchez i en aquesta comunitat autònoma, perquè tenim un pla d'estratègia de salut, tot va bé, i no és vera, perquè quan ve aquí el Col·legi de Psicòlegs o quan ve aquí el Col·legi de Psiquiatres, tots escoltam el mateix, em sembla a mi..., vull dir, els que som a diferents comissions, a la de Salut, a la de Serveis Socials i a la d'Educació, escoltam que dins salut mental tenim un pla meravellós, tenim una estructura meravellosa, tenim un director del pla, beníssim..., però ens fan falta molts recursos.

I els recursos, precisament aquests darrers anys i després de la pandèmia, no s'han adaptat a les necessitats, perquè si ens augmenten els casos -un 30, un 40%- i tenim falta de llits i no tenim llit per atendre un trastorn de conducta, o quan hem tengut -Sra. Santiago-, un intent de suïcidi que hagin d'estar tres mesos a donar-los una hora amb un psicòleg, vostè em dirà si funciona o no funciona. Vostè em dirà si funciona o no funciona, perquè jo no l'he sentida dir tot això en el seu discurs, i jo li parl de casos que no només són casos que ens venen als que som a diferents comissions a explicar-nos-ho, no, casos que surten un pic i un altre a totes aquestes jornades que a les persones que estam interessades a millorar aquest tema ens donen amb dades concretes.

I justament avui no he dut totes les dades que varen sortir a la jornada que vàrem tenir en el mes d'octubre -que crec que tots els que érem aquí hi érem- i que varen ser esgarriadores; i el crit de les persones que fan feina en salut mental era un crit d'alarma, deien que tenien les eines, deien que tenien la intenció, però faltaven recursos que es veiessin, sobretot fan falta mans: fan falta psiquiatres, fan falta psicòlegs.

I ara, desgraciadament, els nins que es poden tractar en aquesta comunitat autònoma -la fragilitat relacional- són els nins per als quals els pares tenen 70, 80, euros per pagar una consulta d'un psicòleg, si no, t'aguanten.

EL SR. PRESIDENT:

Hauria d'anar acabant, Sra. Durán...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Per tant, votarem a favor, però hem d'exposar totes aquestes problemàtiques, perquè encara hi són.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, gràcies. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. Idò sí, va molt vinculada a l'anterior, però també el que va vinculat a l'anterior és el relat i el discurs que hem fet cada un de nosaltres, quan aquí es plantejava, es qüestionava, que ja es feien coses i que, a més a més, es plantejaven plans que no plantejaven, sinó millora i actualització de protocols..., vostès, en el mes d'octubre, el pacte, puc entendre que es faci aquest tipus de propostes quan encara hi ha el debat de pressupost, és una manera de reforçar llavors les esmenes, les que puguin fer els mateixos grups que donen suport al Govern, especialment Unidas Podemos, que va fote una milionada d'esmenes a la Conselleria de Salut i que, bé, els pugui reforçar el discurs que tendrien vostès en el debat de pressuposts, ho puc entendre.

Però és que aquí vostès diuen..., amb tot el respecte a qualsevol iniciativa que es presenti, que li donarem suport, només faltava això..., és que el que vostès diuen és "donar continuïtat al treball iniciat entre diferents departaments". Això sembla una declaració de desconfiança, talment, de desconfiança i de dubtes entre socis de govern que gestionen conselleries, perquè diuen "donar continuïtat", només faltaria, que no donassin continuïtat!

El que s'ha constatat en molts debats i en moltes comissions on diputats hem assistit en el tema, per exemple, que en aquesta seu, en el saló d'actes es va fer, amb UNICEF, dins el context del Pacte balear per a la infància i l'adolescència, on -per cert- alguns diputats no hi varen assistir maldament sigui ni el pacte, es va dir que s'han de millorar, que s'han de reforçar els recursos, que s'ha de millorar la coordinació. Per tant, no li donin continuïtat, sinó que millorin la situació que hi ha.

Per tant, al punt 1 nosaltres li donarem suport, però, evidentment, donar continuïtat així com estan les coses, no s'ha de donar continuïtat, s'han de millorar i s'han actualitzar els protocols, que és el que demanàvem i vostès, algú en part, han donat suport als punts d'abans.

Llavors, utilitzar dins el Pla estratègic de benestar emocional, i s'ha esmentat, els protocols necessaris... Només faltaria! Però és que vostès diuen, els grups que donen suport al Govern, que gestionen les conselleries diuen que s'utilitzin protocols existents? Encara els ha de dir al Govern que utilitzi protocols? És que ens preocupa molt la redacció que vostès presenten aquí, perquè això quasi quasi seria objecte de la compareixença de cadascun dels consellers a veure si ho fan o no, per part de l'oposició. I vostès fotrien *rodillo* dient que no accepten les compareixences.

És que la redacció..., amb tot el respecte a la iniciativa que li donarem suport però tampoc jo crec que respecte a vostès mateixos, especialment al Govern de les Illes Balears, els grups que donen suport al Govern i en formen part, insten dur a actuacions.

I a la 3, sí, identifiquem dins els programes, perquè vostès parlen de la formació del professorat; abans han dit -a la intervenció d'abans- que ja es fa, perfecte, però seguirem insistint que s'ha de fer. Per tant, intensificar el fet de la formació dels programes dels professionals de l'àmbit de la docència, evidentment, a tots els nivells, nosaltres hi estem totalment d'acord.

Però, és clar, quan vostès preparen la intervenció de donar suport o no a iniciatives de l'oposició -del nostre grup, ara vull parlar pel nostre-, siguin un poc coherents al que diuen vostès després, jo crec que és perquè en el *Diari de Sessions* consta, queda constatat tot.

Jo puc acceptar i ho hem acceptat, ho hem criticat qualque vegada, l'infinitiu, gerundi, que vostès empen per reforçar i retroalimentar-se, actuacions que es duen a terme, però vostès qüestionen l'acció de govern dels seus propis socis, amb la redacció que vostès hi plantegen, "donar continuïtat", és una desconfiança en tota regla, una desconfiança en tota regla. I per molt que vostès ho vulguin vestir, això està claríssim. Vostès insten, els grups que donen suport al Govern, el Govern.

Però bé, ja els ho dic, Sr. Casanova, Sra. Santiago i Sr. Mas, que nosaltres els donarem suport perquè, si no, sí que seriem incoherents..., sí que seriem incoherents si no els donassin suport, ara mateix, a aquesta iniciativa, que nosaltres li hem demanat en altres, el que passa és que no només fan curt, fan curt, vull dir que queda curt, el que vostès plantegen, sinó que crec que queda prou dubtós de la confiança que tenen entre vostès mateixos, que jo entenc que no és, però l'han plasmada en aquesta iniciativa.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Vaya por delante que nosotros apoyaremos esta PNL que presenta el equipo de gobierno, pero lo haremos básicamente en base a lo que pone la propia PNL

y en base a la defensa que ha hecho el Sr. Casanova, porque si hubiéramos escuchado lo que ha dicho la Sra. Santiago, no sabía si hablábamos de esto o de que íbamos a tomar el Palacio de Invierno, no me ha quedado muy claro en su exposición.

Pero lo que sí me gustaría compartir con ustedes, yo no sé cuántos de ustedes tienen hijos en edad escolar y..., pero la realidad, la realidad es la que es, y es una realidad muy preocupante, muy preocupante porque, por desgracia, fruto de la pandemia, del confinamiento, de la semipresencialidad, pero también de un avance imparable de las ciber-relaciones de que cada vez es muy difícil poner -para los padres- puertas al campo, los niños cada vez se relacionan más a través de las redes sociales y menos jugando a la pelota en el patio, por desgracia, nos encontramos ante un problema, pues eso, que es creciente; y que es creciente y que además la única solución que tiene es dotar de medios.

Y los medios existen, porque también estamos -lo sabemos todos perfectamente- ante los presupuestos más altos de esta comunidad autónoma, y ahora mismo, cuando ha habido un problema con la sanidad ordinaria, por decirlo de alguna manera, pues la conselleria, por ejemplo, está habilitando convenios con la sanidad privada para intentar reducir las listas de espera. Pues, precisamente y ante un problema que se ha destapado ahora, del que antes se hablaba poco y del que ahora, afortunadamente, se habla mucho, pues, tal vez, y en base a lo que ha dicho la Sra. Durán, pues habría que empezar a plantearse, si entre tanto no aumentamos las plantillas de psicólogos, psiquiatras, el número de camas, pues a lo mejor habría que empezar a plantearse llegar a un convenio con la sanidad privada, para que estos niños puedan ir al psicólogo, al psiquiatra, hasta que los recursos públicos sean suficientes, porque a los padres que tienen estos problemas no les importa si les atiende un médico de la pública o de la privada, lo que quiere es que les atienda un médico y que no le atienda seis, siete, ocho meses después de que se plantee el problema.

No sé si muchos de ustedes también conocen, por ejemplo, el centro de Son Espases de psiquiatría infantil y juvenil, es verdad que es muy limitado el número de plazas; es verdad que lógicamente se da prioridad a los trastornos de alimentación, cuando son en un estado ya de que ponen en muy grave riesgo la salud personal y, lógicamente, pues..., pero que eso hace que también tengan que convivir en este hospital, por ejemplo, aquellas aquellos jóvenes que tienen una tendencia o han tenido alguna práctica suicida con los jóvenes que tienen un trastorno de alimentación; de la misma manera que sí el trastorno de la alimentación está muy bien enfocado o muy bien especializado esta, no lo es tanto esta convivencia, por ejemplo, a personas que no tienen un trastorno de la alimentación se les pautan los mismos horarios de comidas y las mismas cinco comidas o seis comidas diarias que se pautan a las personas con trastorno alimentario. Esta es la realidad.

Esta es la realidad..., -no importa que me haga que no, Sr. Casanova, porque yo la he vivido en primera persona- esa es la realidad, esa es la realidad.

Y también le digo que no puedo compartir lo que usted ha dicho..., es verdad que los profesores y maestros no pueden ser especialistas en todo, por supuesto, pero se les han de dar

los recursos básicos de formación para que puedan, dentro del aula, lógicamente, atender a estos niños, porque te puedes encontrar un niño que masca chicle, cosa que no está autorizada en clase, pero a lo mejor masca chicle porque tiene un trastorno de ansiedad y es la manera de controlarlo, o sea... Quiero decir estas herramientas a los profesionales de la docencia, de saber detectar, saber contemporizar, saber tener un poco de manga ancha en ocasiones, pues también se le tienen que dar en cursos de formación, que yo estoy seguro que la totalidad de los docentes estarían dispuestos a recibir.

Insisto, nosotros vamos a votar a favor porque pensamos que lo que pone esta PNL es lo que necesitamos, pero ustedes ahora están en el Gobierno, hay que dotar de más medios y buscar soluciones alternativas para este problema, que digo: por desgracia, cada vez afecta más a nuestra juventud, a las personas que están en colegios e institutos, y el Sr. Casanova, además, que es docente, pues, sabe perfectamente de qué va este tema.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pel Grup Parlamentari El Pi té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Bé, nosaltres volem dir que donarem suport a aquesta iniciativa. És veritat que es pot instar el Govern que faci, jo crec que vostès..., nosaltres instam que vostès instin el Govern que faci, que segurament seran més convincts, però, és clar, nosaltres sempre direm que sí a tot allò que tenguim a veure amb la salut mental.

Donam una sèrie de dades que es varen donar aquí, de l'OBIA, l'Oficina Balear d'Infància i l'Adolescència, que sí que parlava del tema de la pandèmia, jo estic d'acord que abans de la pandèmia ja hi havia problemes mentals i després de la pandèmia també n'hi ha, però és cert que aquesta solitud, aquest aïllament va provocar, i aquestes relacions virtuals, llavors tornaré a aquest tema si tenc temps, tenien a veure que... bé, el confinament va incrementar en uns 244% les problemàtiques dels joves durant aquest confinament, segons l'OBIA. A més a més, les telefonades al 116, 111, de menors, la segona causa eren problemes psicològics, ansietat, intents, idees suïcides, soledat, pors, tristesa, trastorns psiquiàtrics d'alimentació, baixa autoestima entre d'altres; de banda de famílies o centres escolars les telefonades eren d'un 12% i un 15%, respectivament.

Reconec també aquí o volem reconèixer des d'El Pi, la feina de Convivèxit, que deia el Sr. Mas, i també creiem que hi ha d'haver dotació de recursos, però voldria fer una reflexió aquí, si m'ho permeten, una mica més filosòfica: no tot són recursos, ahir vàrem poder assistir a una conferència extraordinària de Nuccio Ordine, que és filòsof, que és escriptor, que els recoman el seus llibres, i que a més és professor a una universitat de Calàbria, on deia que el producte interior brut, ja que tot ho quantificam en aquesta societat, ho compta tot, excepte allò que realment val la pena. Ho venc a dir perquè

quan tu tens 5.000 amics a Facebook o 3.000 seguidors a Twitter, això és una mentida, és a dir, ja sé que això que dic ara és una obvietat, però és cert també que ell deia, ahir vespre: si tu al final de la vida tens tres amics ets un home o una persona molt afortunada.

I creim que, tornant a les paraules que ell va pronunciar ahir, vostès segurament han llegit *El Petit Príncep*, parlava de la història del petit príncep i *el zorro*, no?, -ho dic en castellà perquè en català molta gent no sap què significa-, què passa? Que tu... ell diu: bé, és que tu no pot ser amic meu, perquè tu ets un nin entre un milió de nins i *yo soy un zorro entre un millón de zorros, hay que establecer lazos, entonces el primer día te sentarás a cinco metros, el segundo día te sentarás a cuatro, entonces al final, en el día en que podamos estar a medio metro y hablar tan cerca, tú serás un niño único en el mundo para mí y yo seré un zorro único para tí*". No es tan fàcil fer amics.

És a dir..., tot això ho venc a dir..., tal vegada m'he posat una mica cursi, però permeti'm que digui, perquè n'estic absolutament convençuda, que s'han de posar recursos econòmics, però el que hem de fer és una feina individual, col·lectiva, social, sanitària i educativa que hi ha d'haver substància dins les relacions perquè aquesta solitud, aquesta fal·làcia que són les relacions virtuals no serveixen a l'hora de la veritat per tenir un amic que t'arribi al cor.

I res més, m'han permès aquesta, bé, aquest sentimentalisme en el dia d'avui, però crec que és una reflexió que ens hem de fer com a societat, no abasten els doblers per curar aquesta societat malalta i tan individualista que tenim.

Per tant, votarem que sí a aquesta iniciativa. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President. Fa com a cosa parlar després de vostè, Sra. Pons, perquè...
...coincidesc...

(*Se sent de fons la Sra. Pons i Salom que diu: "estic emotiva"*)

..., és que coincidesc moltíssim amb vostè, quan jo abans parlava de l'individualisme, és que manca aquesta comunitat també, no?, aquesta comunitat que t'envolta i que t'ajuda i que et manté.

Per açò jo empraré la mateixa argumentació que he emprat a l'anterior iniciativa, he de dir, evidentment, que votarem també a favor d'aquesta proposta, però també vull remarcar que cal millorar, i molt, molt, la coordinació entre conselleries, i açò no és una petició que fem nosaltres, sinó que és una petició que ens han fet les associacions de familiars i malalts de salut mental, perquè aquesta manca de coordinació, sobretot en aquestes etapes que parlem d'infància i adolescència, és clar

que té la seva importància que estiguin coordinades la Conselleria de Salut, la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Serveis Socials, i que parlin i que sigui, no ho sé, com una feina més transversal.

Jo també he de dir que coincidisc amb comentaris que s'han fet aquí prèviament, el que ha comentat la Sra. Durán de les dificultats per poder accedir a les visites al psicòleg o psiquiàtric i sabem perfectament que aquesta continuïtat en un tractament és fonamental i, per desgràcia, i sense deixar de reconèixer el que fa el Govern i els esforços que ha fet sense cap dubte, però... hem de ser crítics també, hem de ser crítics i ho hem de dir, hem de dir que... jo pens, per exemple, en familiars meus propers, ma germana du vint anys amb una depressió de cavall, i no hi ha manera que hagi pogut tenir cap tipus de constància dins del sistema públic amb un psicòleg o un psiquiatre, no hi ha hagut manera, ha hagut, al final, acabant per recórrer a la privada i per què ara s'ho pot permetre, però durant molt de temps no s'ho podia permetre, i per això parlem de més de vint anys de depressió.

Vull dir que..., és clar que convé posar... reconèixer, però jo crec que és fonamental la crítica també per millorar -per millorar- perquè són temes molt sensibles i perquè parlem, precisament, de joves adolescents, de criatures, de criatures que quina perspectiva de futur els espera si ja comencen amb patologies mentals tan joves, no?, i si no es tracten adequadament.

Però, bé, jo, com ha dit la Sra. Pons, també crec que sempre que siguin iniciatives d'aquest tipus de millora i de qüestions de salut mental emocional sempre tindran el nostre suport.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Ara els grups proposants tenen la paraula, pel Grup Socialista té la paraula el Sr. Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Jo en primer lloc vull dir que tinc aquesta sensació agredolça perquè... crec que, per una part, tots els grups han donat suport i és d'agrair, agraeixo que es doni suport a aquesta iniciativa, però, per altra part, tinc la sensació, una mica de sensació de culpa, perquè crec que no he fet arribar als grups el sentit d'aquesta iniciativa. Aquesta iniciativa no és de salut mental, que ja l'hem tractada abans, aquesta iniciativa no és a la Comissió de Salut, per tant, no parlem de recursos de salut, ni de psicòlegs, ni de psiquiatres, parlem d'una atenció específica dintre de centres als nens i nenes, als joves, als adolescents amb fragilitat relacional i emocional.

És a dir, un col·lectiu dins de centres de nens, que per les seves característiques, tenen més complicat en unes condicions normals relacionar-se amb la gent. I per tant, aquesta iniciativa tracta que en els centres es tenguin en compte aquesta fragilitat relacional a l'hora de tirar endavant determinades coses.

Per això jo li dic, bé, el tema dels recursos ja hem votat, jo crec que a la PNL anterior, hem votat a favor que s'augmenti el nombre de psicòlegs clínics i d'altres, perquè reconeixem que fan falta, però aquí, quan parlem de continuar, i això, li vull dir al representant de Ciudadanos que llegeix "continuar el treball inicial de forma conjunta", i ha fet aquí una dissertació, però no ha llegit l'última part de la frase: "més adient a les necessitats de l'alumnat amb fragilitat emocional"; és a dir, és agafar la feina que es fa i refocalitzar-la cap aquests alumnes.

Del punt dos tornam a dir el mateix, això d'atenció a Convivèxit, vostè també ha dit: "és una desconfiança". No és cap desconfiança, l'última frase de la resolució posa: "especialment per a aquell alumnat específiques, derivades de la fragilitat relacional i emocional". Això és el que li volia dir.

Aquesta proposició intenta dir: es fa feina de manera genèrica, ara hem de pensar que dins dels centres hi ha alumnes amb fragilitat relacional, que necessiten una feina específica, i els professors necessiten una formació específica. Per això hem dit: la formació l'han de demanar els centres, perquè aquells alumnes, aquells professors que tenen, o tenim, alumnes amb fragilitat relacional han de saber com reaccionar-hi.

I, per últim, al representant de VOX, en el tema de la formació és el que li estava dient. I també dir-li que en el tema de trastorns de conducta alimentària, és una patologia de caràcter mèdic i vostè ha parlat de com es tracta de les institucions mèdiques, però dins dels centres també es necessita una atenció específica, una atenció específica que s'ha de fer la formació específica per a aquell alumne. I li puc posar un exemple, a un institut en el qual jo era, i hi seré, a una aula hi havia 4 trastorns de conducta alimentària al mateix moment; el professor en aquell moment havia de saber com tractar a cada un dels 4 trastorns, perquè eren diferents. Per tant, la formació no pot ser genèrica, la formació en trastorns de conducta alimentària, formació en TOC, no, ha de ser formació necessària per atendre aquest nin amb aquelles necessitats. Això és el que em referia al tema de la formació, el tema de la formació ha de ser com quirúrgica i, sobretot demanada pel professorat, quan s'enfronta a un cas específic.

De tota manera, agraeixo el suport a la iniciativa i espero a les següents ser més explícit i poder-la fer arribar i entendre-la millor.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Casanova. Per Unidas Podemos té la paraula la Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I CAMACHO:

Muchas gracias, presidente. Yo quiero también agradecer a los a los grupos parlamentarios que vayan a votar a favor de nuestra iniciativa. Lamento que a la derecha le haya parecido que he dado pocos datos y para redimirme de esto, pues voy a dar algunos datos: por ejemplo, que España, claro que tiene un déficit en profesionales sanitarios de la de la salud mental, estamos con 25 profesionales por cada 100.000 habitantes.

Otro dato es que aún menos, por debajo, bastante por debajo de la media española, y bastante por debajo de la media de las Islas Baleares, está una comunidad autónoma que no gestionan precisamente unos partidos progresistas, sino la Comunidad de Madrid, tiene 14 profesionales de la salud mental por 100.000 habitantes.

Espero que usted su discurso, estoy segura, Sra. Durán, que tiene mejores esperanzas y mejores intenciones que lo que hace su compañera del mismo partido, que ha puesto 370 profesionales en su gran plan de salud mental. Eso es lo que le importa la salud mental al Partido Popular.

Evidentemente, últimamente el Partido Popular se ha puesto las pilas en salud mental, ha visto que verdaderamente es importante y que en lo que decíamos, desde Unidas Podemos, desde el principio de legislatura, teníamos razón, como en otras muchas cuestiones y, por lo tanto, sí que está presentando, eso sí, determinadas iniciativas en el Congreso de los Diputados, instando a que se aumente el material y aunque se aumente la financiación y los recursos materiales y humanos en el Plan nacional de salud mental. Cosa que contradice bastante, luego, con la política que han tenido siempre, tanto en las comunidades autónomas en las que gobiernan, como también en la política de austeridad absoluta, sobre todo de recortes y grandes privatizaciones, los mayores de la historia de la democracia, que llevaron a cabo en la crisis a partir del 2008.

Entonces es una cuestión de contradicciones, que, bueno, que está bien, está en la línea del Partido Popular, teniendo en cuenta que la red de salud mental en Madrid la tienen obsoleta, absolutamente abandonada y con unas listas de espera de meses, que tienen a 100.000 personas en la calle constant..., bueno, 100.000 personas no, profesionales de la sanidad y pacientes muy enfadados y muy enfadadas con la sanidad y los recortes y las privatizaciones en Madrid, que, evidentemente también alcanzan a la salud mental, con una media muy por debajo, hemos dicho 14 por 100.000 profesionales.

Lejos queda en ese discurso que ha dicho la Sra. Durán, muy enfadada, riñendonos, como si nosotras tuviésemos la culpa de toda esta cuestión, como si nosotras precisamente no hubiésemos aprobado el primer Plan nacional de salud mental, como si nosotras no lleváramos a cabo desde el Govern el Plan de salud mental, que reparte en todos los ámbitos sociosanitarios, en el ámbito laboral, en el ámbito educativo, pues lejos queda ese famoso "vete al psicólogo" que lanzó su compañero del Partido Popular, Carmelo Romero, en el Congreso de los Diputados, a otro compañero nuestro, progresista también, Íñigo Errejón, cuando hablaba precisamente de la salud mental. Bastante poca, empatía, bastante poca empatía.

Pero a todo lo que... -ya termino-, y es que, efectivamente, cuando yo he dicho que el capitalismo tiene la culpa de todo, no sé si el capitalismo, pero si el sistema productivo en el que estamos inmersos y estamos inmersas trae muchos problemas de salud mental, y aunque a la derecha le moleste que yo diga que todo es política, sí que todo es política, y le molesta, porque, evidentemente, cuando digo que todo es política, es que todos los problemas sociales tienen una solución política, no todos tienen una solución técnica. Con lo cual, a lo que me

estoy refiriendo es que todos los problemas que existen actualmente son el resultado de políticas que no han funcionado, de políticas erróneas o de políticas que precisamente pues siempre han estado favoreciendo a las clases de las élites, a los privilegiados y a los poderosos y teniendo muy poco en cuenta a las grandes mayorías, que hoy son las que presentan los mayores problemas de salud mental.

Todo es política, y cuando digo todo política, y también a la derecha les molesta bastante, es que se sabe perfectamente que los problemas de alimentación que sufren la mayoría de las mujeres son debidos a unos estereotipos que no han sido denunciados por las políticas de la derecha o de los gobiernos que han precedido, y que nos han situado con una idealización de la imagen, con una fobia a cuerpos no normativos y todo esto ha provocado problemas muy graves, en su mayoría en mujeres, pero también en hombres, de problemas de alimentación.

Todo es política, evidentemente, y si el discurso que yo antes he hecho le ha resultado que tenía pocos datos y ha resultado que podía servir para cualquier otro debate, pues evidentemente, porque al final todos estamos regidos por un sistema socioeconómico, basado en la producción, en el consumo extremo y en la meritocracia, que hace aguas y que, precisamente, es por donde se puede colar la brecha del sistema...

EL SR. PRESIDENT:

Vagi acabant, Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I CAMACHO:

... hegemónico que siempre ha defendido la derecha.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Santiago. Per MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, president. No en faré ús.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. Escoltats els portaveus, entenc que podem donar per aprovada per unanimitat la proposició no de llei.

I no havent-hi més assumptes a tractar, podem aixecar la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS